

იოელის წიგნი და ლაოდიკიის მეშვიდე დღის ადვენტიტური ეკლესია — ნომერი რვა

Jeff Pippenger

2025-12-09

რიცხვი რვა

ვის ასწავლის იგი ცოდნას? და ვის შეაგნებინებს მოძღვრებას? მათ, ვინც რძეს არიან მოწყვეტილნი და ძუძუს არიან მოშორებულნი.

რადგან წესდება უნდა იყოს წესდებაზე, წესდება წესდებაზე; ხაზი ხაზზე, ხაზი ხაზზე; აქ ცოტა და იქ ცოტა; რადგან ბორძიკით მოლაპარაკე ბაგეებით და სხვა ენით ელაპარაკება იგი ამ ხალხს. რომელთაც უთხრა: ეს არის განსვენება, რომლითაც შეგიძლიათ დაღლილნი განასვენოთ; და ეს არის განახლება: მაგრამ მათ არ ისურვეს მოსმენა.

მაგრამ უფლის სიტყვა მათთვის იყო მცნება მცნებაზე, მცნება მცნებაზე; ხაზი ხაზზე, ხაზი ხაზზე; აქ ცოტა და იქ ცოტა; რათა წასულიყვნენ და ზურგზე დამხოვილიყვნენ, დაიმტვრნენ, მახეში გაბმულიყვნენ და შეპყრობილიყვნენ.

ამიტომ ისმინეთ უფლის სიტყვა, ჰე დამცინავნო კაცნო, რომელნიც მართავთ ამ ხალხს, რომელიც იერუსალიმშია. რადგან თქვით: ჩვენ სიკვდილთან აღთქმა დავდეთ, და ჯოჯოხეთთან შევთანხმდით; როდესაც გადამლაშქრავი შოლტი გადაივლის, ჩვენამდე ვერ მოაღწევს, რადგან სიცრუე ვაქციეთ ჩვენს თავშესაფრად და ცრუებით დავიფარეთ თავი. ამიტომ ასე ამბობს უფალი ღმერთი: აჰა, მე ვდებ სიონში სამირკვლად ქვას, გამოცდილ ქვას, ძვირფას კუთხის ქვას, მტკიცე საფუძველს; ვისაც სწამს, არ იჩქარებს. სამართალსაც საზომი ხაზი გავუხდის, და სიმართლეს — შვეულას; და სეტყვა წაღეკავს სიცრუის თავშესაფარს, და წყლები დაფარავს სამალავს. და თქვენი აღთქმა სიკვდილთან გაუქმდება, და თქვენი შეთანხმება ჯოჯოხეთთან ვერ გაძლებს; როდესაც გადამლაშქრავი შოლტი გადაივლის, მაშინ მის მიერ იქნებით გათელილნი. ესაია 28:9–18.

იერუსალიმზე მმართველი დამცინავი კაცები ლაოდიკიის მეშვიდე დღის ადვენტიტური ეკლესიის ლიდერები არიან, რომელნიც რამდენიმე მუხლით ადრე ესაიამ მოიხსენია როგორც „ეფრემის მთვრალნი“ და „სიამაყის გვირგვინი“. ორმოცდამეათე დღეს პეტრემ მიუგო მათ, ვინც ამტკიცებდა, რომ ეს უწყება მთვრალი კაცების მიერ იქადაგებოდა. გვიანი წვიმის პერიოდი უკავშირდება ჭეშმარიტი და ცრუ გვიანი წვიმის უწყებას. უფლისგან მომდინარე უწყება ყოველთვის წარმოშობს თაყვანისმცემელთა ორ კლასს, და ორივე კლასი სვამს ღვინოს. განწმედილი უწყება, ანუ განწმედილი ღვინო, სწორედ ის არის, რაც იოელში პირთაგან მოეკვეთათ ორგულთ.

გამოფხიზლდით, თქვენ, მთვრალნო, და იტირეთ; და ივალაღეთ, ყოველნო ღვინის მსმელნო, ახალი ღვინის გამო, რადგან მოგეკვეთათ იგი პირიდან. იოელ 1:5.

იოელის პირველ თავში ვენახის ბოროტი მევენახენი, რომლებიც ლაოდისკის მეშვიდე დღის ადვენტისტურ ეკლესიას განასახიერებენ, განკითხულნი და მსჯავრდადებულნი არიან იმასთან დაკავშირებით, რომ „ახალი ღვინო“ მათ პირთაგან „აღკვეთილია“. ღმერთმა შეწყვიტა, ანუ დაუკავა, ღვთის სულის გადმოღვრა გვიანი წვიმის სახით, რაც „სამღვენი და საღვრელის შესაწირავებით“ არის წარმოდგენილი, ამ ბოროტ, მთვრალ მევენახეთაგან.

სამღვენი და საღვრელი შესაწირავი მოიკვეთა უფლის სახლიდან; მღვდლები, უფლის მსახურნი, გლოვობენ. ველი გაპარტახდა, მიწა გოდებს, რადგან მარცვლეული განადგურდა; ახალი ღვინო დაშრა, ზეთი მოიკვეთა. შერცხვით, ჰოი მიწათმოქმედნო; ივალალეთ, ჰოი ვენახის მუშაკნო, ხორბლისა და ქერის გამო, რადგან ველის მოსავალი დაიღუპა. ვაზი გახმა და ლეღვი მოიკვეთა; ბროწეულის ხე, ფინიკის ხეც, და ვაშლის ხეც, ველის ყოველი ხე, გახმა; რადგან კაცთა მეთაგან სიხარული გაქრა. სარტყელი შემოირტყით და იტირეთ, ჰოი მღვდლებო; ივალალეთ, ჰოი სამსხვერპლოს მსახურნო; მოდით, მთელი ღამე ძაძაში გაათიეთ, ჰოი ჩემი ღვთის მსახურნო, რადგან სამღვენი და საღვრელი შესაწირავი შეჩერებულია თქვენი ღვთის სახლიდან. წმიდა ჰყავით მარხვა, მოიწვიეთ სადღესასწაულო კრებული, შეჰყარეთ უხუცესნი და ქვეყნის ყველა მკვიდრი უფლის, თქვენი ღვთის, სახლში და შეჰლაღადეთ უფალს: ვაი ამ დღეს! რადგან ახლოსაა უფლის დღე და როგორც ყოვლადმოღიერისგან მომავალი დაღუპვა, ისე მოვა იგი. განა ჩვენს თვალწინ არ მოიკვეთა საზრდო, და ჩვენი ღვთის სახლიდან — სიხარული და მხიარულება? იოელი 1:9–16.

როდესაც ესაიას „ეფრემის მთვრალეები“ იოელში „გამოიღვიძებენ“, ვითარება, რომელშიც ისინი იღვიძებენ, არის უკანასკნელი წვიმის უწყება — წარმოდგენილი, როგორც „ახალი ღვინო“. იგი შეკავებული იყო ღმერთის რჩეული აღთქმის ხალხისგან. ამ მონაკვეთში „პური“ მარცვლეულის ზოგადი სახელია, ხოლო ღვთის სიტყვა არის ზეცის პური, და ამავე მონაკვეთში იგი „გაფლანგულია“.

„ახალი ღვინო“ არის ახლანდელი ჭეშმარიტების უწყება, რომელიც 9/11-ზე მოვიდა. „ახალი ღვინო გახმა“ და „მოიკვეთა“, რადგან „ახალ ღვინოს“ მხოლოდ ისინი ცნობენ, ვინც იერემიას „ძველ“ ბილიკებს უბრუნდება, ვინაიდან „ახალი“ უწყება მუდამ თანხმობაშია „ძველ“ უწყებასთან. სიტყვა, რომელიც „გახმად“ არის ნათარგმნი, ებრაულში ნიშნავს „შერცხვენას“.

ისინი, ვინც „შერცხვენილნი“ არიან, იოელისა და წინასწარმეტყველთა უმთავრესი თემაა. ეფრემის ლოთნი შერცხვენილნი არიან თავიანთი ყალბი გვიანი წვიმის უწყების გამო, რომელსაც ხშირად „მშვიდობა და უსაფრთხოება“-ს უწყებას უწოდებენ. მარცვლეულის, ახალი ღვინისა და ზეთის სამი სიმბოლო გვიანი წვიმის უწყებას განასახიერებს. გვიანი წვიმა ასევე სულიწმიდის გარდამოსვლად არის წარმოდგენილი.

სულიწმიდის მოქმედებაა ცოდვაში, სიმართლესა და სამსჯავროში მხილება, და ეს სწორედ ამავე თანმიმდევრობით. ღმერთის სიტყვა ამხელს ცოდვას და წარმოდგენილია „მარცვლეულით“. „ახალი ღვინის“ ფლობა აღნიშნავს მათ, ვინც ფლობს სულიწმიდას, რომელიც წარმოდგენილია „წვიმით“ და აგრეთვე „ღვინით“,

რადგან როგორც „წვიმა“, ისე „ღვინო“ ადვილად დასამტკიცებელია, როგორც უწყება ან მოძღვრება.

მაგრამ მე ჭეშმარიტებას გეუბნებით თქვენ: თქვენთვის უმჯობესია, რომ წავიდე; რადგან თუ არ წავალ, ნუგეშისმცემელი არ მოვა თქვენთან; ხოლო თუ წავალ, მოგივლენთ მას თქვენთან. და როცა იგი მოვა, ამხილებს სოფელს ცოდვაზე, სიმართლეზე და სამსჯავროზე: ცოდვაზე, რადგან არ მწამთ ჩემი; სიმართლეზე, რადგან მივდივარ ჩემს მამასთან და ვეღარ მიხილავთ; სამსჯავროზე, რადგან ამ სოფლის მთავარი განკითხულია. კიდევ ბევრი რამ მაქვს თქვენთვის სათქმელი, მაგრამ ახლა ვერ იტვირთავთ. ხოლო როცა იგი მოვა, ჭეშმარიტების სული, წაგიძღვებათ ყოველ ჭეშმარიტებაში; რადგან თავისით კი არ ილაპარაკებს, არამედ რასაც მოისმენს, იმას იტყვის; და მომავალს გაუწყობთ თქვენ. იოანე 16:7-13.

იოელის „მარცვალი“ არის ღვთის სიტყვა, რომელიც ამხელს „ცოდვას“. „სიმართლე“ ცხადდება მათ მიერ, რომელთაც თავიანთი ადამიანური ბუნება საღვთო ბუნებას დაუკავშირეს დღევანდელი ჭეშმარიტების უწყებით, რომელიც წარმოადგენილია როგორც „ახალი“ (დღევანდელი ჭეშმარიტების) „ღვინო“ (უწყება). „ზეთი“ არის „სამსჯავროს“ სიმბოლო, რადგან „სამსჯავრო“ დაფუძნებულია იმაზე, აქვთ თუ არა სამსჯავროზე მდგარებს „ზეთი“. იოელის მარცვალი, ახალი ღვინო და ზეთი არის ცოდვის, სიმართლისა და სამსჯავროს მხილება. სულიწმიდის მოქმედების ყველა ელემენტი, გვიანი წვიმის გარდმოღვრასთან კავშირში, შეადგენს იმ ჭეშმარიტებებს, რომელთაც უნდა გამოსცადონ ლაოდიკიელი ადვენტიზმი 9/11-ით დაწყებული, როდესაც იოელი უბრძანებს მათ: „გამოფხიზლდით!“

გვიანი წვიმის უწყების სამი სიმბოლო პარალელურია გამოცხადების მეთოთხმეტე თავის სამი ანგელოზის უწყებებთან, ხოლო „მხვნელნი“ უნდა „შერცხვენ“ და „ვენახის მუშაკნი“ უნდა „იღაღადონ“. იოელში ღვთის ხალხი არასოდეს უნდა შერცხვეს.

და თქვენ შეიტყობთ, რომ მე ისრაელის შუაგულში ვარ, და რომ მე ვარ უფალი, თქვენი ღმერთი, და სხვა არავინ არის; და ჩემი ერი არასოდეს შერცხვება. იოელი 2:27.

მევენახენი და მევენახეობის მომვლელნი შერცხვენილნი არიან და მოთქვამენ, რადგან ყალბი უკანასკნელი წვიმის უწყება, რომელსაც ისინი წარმოადგენენ, უძლურია, სიცოცხლე წარმოშვას იმ ვენახში, რომლის მოვლაც მათ მიენდოთ. ადვენტიზმმა თავისი წინასწარმეტყველის მეშვეობით იცის, რომ ისინი მოწოდებულნი იყვნენ უკანასკნელი წვიმის გამოცდილების აღსასრულებლად, მაგრამ ყანათა ნაყოფი გახმა. ისინი შერცხვენილნი არიან და ტირიან, განსაკუთრებით „ხორბლისა და ქერის გამო“. ქრისტეს აღდგომის დღეს „ქერის“ პირველნაყოფის შესაწირავმა დასაბამი მისცა ორმოცდამეათობის პერიოდს, რომელიც ორმოცდამეათობის დღეს დასრულდა ორმოცდამეათობის „ხორბლის“ პირველნაყოფის შესაწირავით. ეფრემის მთვრალნი შერცხვენილნი არიან, რადგან ისინი ორმოცდამეათობის პერიოდის არასწორ მხარეს იმყოფებიან, რომელიც 9/11-დან კვირის კანონის დადგომამდე მეორდება, როდესაც უკანასკნელი წვიმა გადმოდის.

„ბევრმა დიდად ვერ მიიღო ადრეული წვიმა. მათ არ მიუღიათ ყველა ის კურთხევა, რომელიც ღმერთმა ამგვარად მოუმზადა მათთვის. ისინი მოელიან, რომ ეს ნაკლულება გვიანი წვიმით შეივსება. როდესაც მადლის უხვესი სიუხვე მოეფინება, განზრახული აქვთ, გახსნან თავიანთი გულები მის მისაღებად. ისინი საშინელ შეცდომას უშვებენ. საქმე, რომელიც ღმერთმა ადამიანის გულში თავისი ნათლისა და ცოდვის მინიჭებით დაიწყო, განუწყვეტლივ უნდა გრძელდებოდეს. ყოველმა ადამიანმა უნდა შეიცნოს საკუთარი საჭიროება. გული უნდა დაიცალოს ყოველივე შებილწულებისაგან და განიწმინდოს სულის დამკვიდრებისთვის. სწორედ ცოდვის აღიარებითა და მიტოვებით, მხურვალე ღოცვითა და საკუთარი თავის ღმერთისთვის მიძღვნით მოემზადნენ პირველი მოწაფეები სულიწმიდის გადმოღვრისთვის ორმოცდამეათე დღის დღესასწაულზე. იგივე საქმე, მხოლოდ უფრო დიდი ზომით, ახლა უნდა შესრულდეს. მაშინ ადამიანს მხოლოდ კურთხევის თხოვნა და უფლის მოლოდინი უნდა, რათა მასში აღესრულებინა თავისი საქმე. ღმერთია ის, ვინც დაიწყო ეს საქმე, და იგი დაასრულებს თავის საქმეს, სრულყოფილს გახდის ადამიანს იესო ქრისტეში. მაგრამ არ უნდა იყოს უგულვებელყოფილი ის მადლი, რომელიც ადრეული წვიმით არის წარმოდგენილი. მხოლოდ ისინი, ვინც ემორჩილებიან მათთვის მინიჭებულ ნათელს, მიიღებენ უფრო დიდ ნათელს. თუ ჩვენ ყოველდღიურად არ მივიწვევთ წინ მოქმედი ქრისტიანული სათნოებების გამოვლენაში, ვერ შევიცნობთ სულიწმიდის გამოვლენებს გვიან წვიმაში. ის შეიძლება ეცემოდეს ჩვენს ირგვლივ არსებულ გულებზე, მაგრამ ჩვენ მას ვერც განვარჩევთ და ვერც მივიღებთ.“ Testimonies to Ministers, 506, 507.

იმ ხაზის კონტექსტში, რომელსაც და უაიტი „სულთმოფენობის ჟამს“ უწოდებს, „ადრეული წვიმა“ იყო ქრისტეს მიერ მოწაფეებზე სულის შთაბერვა მას შემდეგ, რაც იგი, აღდგომის შემდეგ, თავისი ზეციური შეკრებიდან ჩამოვიდა. ამ კონტექსტში „გვიანი წვიმა“ იყო სულთმოფენობა. სულთმოფენობის ჟამის ალფაზე რამდენიმე წვეთი მოწაფეებს შთაებრა, ხოლო ომეგაზე ის მოწაფეები, რომლებზეც შთაბერილი იყო, ცეცხლის ენებით ელაპარაკებოდნენ მთელ მსოფლიოს. სულიწმიდის გამოცხადება დასაწყისშიც და დასასრულშიც. დასაწყისში ღვთაებრიობა გზავნილის მეშვეობით გადასცემს სულიწმიდას კაცობრიობას; ხოლო დასასრულში ღვთაებრიობა და კაცობრიობა შეერთებულნი, როგორც ეს წარმოდგენილია ენებით (კაცობრიობა) და ცეცხლით (ღვთაებრიობა), და გზავნილის მეშვეობით გადასცემენ სულიწმიდას კაცობრიობას. დასაწყისში ქერის პირველნაყოფთა შესაწირავი შეესაბამება ქრისტეს აღდგომას, ხოლო სულთმოფენობის პირველნაყოფთა შესაწირავში ხორბლის ორი პური შეესაბამება სულთმოფენობას.

ის ორი პური იყო ერთადერთი შესაწირავი, რომელიც შეიცავდა საფუარს, ცოდვის სიმბოლოს. პურები იყო გამომცხვარი, რითაც გამოიხატებოდა ცოდვის მოცილება, თუმცა ამავე დროს მტკიცდებოდა ის ჭეშმარიტება, რომ ორი შესარხევი პური, რომელიც ას ორმოცდაათხ ათასს წარმოადგენდა, იყვნენ მამაკაცები და ქალები, რომელნიც ცოდვილნი იყვნენ, მაგრამ იმ ცოდვებისაგან განიწმინდნენ აღთქმის მაცნის მიერ, მალაქიას მესამე თავში. ამგვარად, ორმოცდაათობის ჟამის ალფა წარმოადგენდა ზეცის პურს, რომელიც თავის მოწაფეებს ასწავლიდა, ხოლო იმ ჟამის ომეგაში იგივე

მოწაფეები წარმოდგენილნი იყვნენ, როგორც ორი პური, რომელიც ზეცად იქნა აღზევებული. ამგვარად, ცეცხლის ენების ღვთაებრიობისა და ადამიანურობის სიმბოლო და შესარხევი შესაწირავის აღზევება, რომელიც წინასახედ წარმოადგენდა მოწაფეთა მიერ უწყების ქვეყნისთვის მიტანას, ერთიანდება იმის გამოსავლენად, რომ ას ორმოცდაოთხი ათასი უნდა აღზევდეს, როგორც შესაწირავი, რომელიც სრულყოფილად წარმოადგენს იესო ქრისტეს, ხოლო იესო ქრისტე წარმოადგენს იმას, რომ ღვთაებრიობა, ადამიანურობასთან შეერთებული, არ სცოდავს.

„ადრეული წვიმის“ „მიუღებლობა“, იმ მოლოდინით, რომ „იმ ყველაფრის ნაკლებობას, რაც ღმერთმა“ „მოამზადა“ „ადრეულ წვიმასთან“ ერთად, „გვიანდელი წვიმა შეავსებს“, „საშინელი შეცდომაა“. ადრეული წვიმა არის იერემიას „ძველი ბილიკები“, რომლებიც 9/11-ზე განისაზღვრა, როგორც გზა, რომელშიც უნდა ვიაროთ. ეს არის „საშინელი შეცდომა“ და აგრეთვე ძლიერი ცთუნება, რომელსაც ადამიანები იმ აზრამდე მიჰყავს, რომ მათ აქვთ გვიანდელი წვიმის უწყება, რომელიც კლდეზეა დაფუძნებული, რათა ბოლოს აღმოაჩინონ, რომ მათი უწყება ქვიშაზე იყო აშენებული.

პეტრე არ შერცხვა, რომ პირდაპირ განემარტა, ვინ იყო და ვინ არ იყო მთვრალი, როდესაც იგი უკანასკნელი წვიმის დროის პერიოდში ას ორმოცდაოთხი ათასის წარმომადგენლობაში საუბრობდა. ყველა წინასწარმეტყველი უკანასკნელ დღეებზე ლაპარაკობს, და იოელი მიუთითებს, რომ „ეფრემის მთვრალნი“ იღვიძებენ და ცხადი მტკიცებულების წინაშე დგებიან, რომ იმ ხვედრმა, რომლის მიხედვითაც ისინი უნდა ყოფილიყვნენ ის ხალხი, ვინც მესამე ანგელოზის ხმამაღალ ძახილს უკანასკნელი წვიმის ძალით გამოაცხადებდა, სამუდამოდ მოიხსნა. ას ორმოცდაოთხი ათასი უკანასკნელი წვიმის დროის პერიოდში, 9/11-იდან კვირის კანონის დადგომამდე, ყალიბდებიან და იბეჭდებიან. ისინი არიან ისინი, ვინც კრავს მიჰყვებიან, სადაც კი იგი მიდის.

პეტრე ორმოცდამეათობაზე წარმოადგენს იმ ხალხს, რომლებიც აცხადებენ უკანასკნელი წვიმის უწყებას, რასაც იგი იოელის წიგნს აფუძნებს. იუდეველებს, რომელთაც მთელი თავისი ისტორიის განმავლობაში ევალებოდათ ორმოცდამეათობის დაცვა, პეტრე აუწყებდა, რომ ის ორმოცდამეათობა, რომლისკენაც ყველა წინამორბედი ორმოცდამეათობა მიუთითებდა, ახლა სრულდებოდა. იუდეველები, როგორც ეფრემის მთვრალნი, ისე იყვნენ გაბრუებულნი ბაბილონის ღვინით, რომ პეტრესა და თერთმეტს სიმთვრალეს აბრალებდნენ, როდესაც ისინი იოელის წიგნის კონტექსტში უკანასკნელი წვიმის უწყებას წარმოადგენდნენ. როდესაც იოელის პირველი თავის მეხუთე მუხლში ეფრემის „მთვრალნი“ „გამოიღვიძებენ“, ისინი წარდგებიან უკანასკნელი წვიმის გამოცდის პროცესის წინაშე, სადაც ორი ჯგუფი ყალიბდება. გამოცდის პროცესში ერთი ჯგუფი ცნობს უკანასკნელი წვიმის უწყებას, ხოლო მეორე ჯგუფი — არა.

„ჩვენ არ უნდა ველოდოთ გვიანდელ წვიმას. იგი მოიწევა ყველასზე, ვინც აღიარებს და მიითვისებს მადლის იმ ნამსა და წვიმებს, რომლებიც ჩვენზე გარდამოდის. როცა შევკრებთ ნათლის ნატეხებს, როცა დავაფასებთ ღვთის უცდომელ წყალობებს — მისი, ვისაც სურს, რომ მას ვენდობოდეთ — მაშინ ყოველი აღთქმა აღსრულდება.

„რადგან როგორც მიწა აღმოაცენებს თავის ყლორტს და როგორც ბაღი აღმოაცენებინებს მასში დათესილს, ასე აღმოაცენებინებს უფალი ღმერთი სიმაღლესა და ქებას ყველა ერის წინაშე.“ ესაია 61:11. მთელი დედამიწა უნდა აღივსოს ღვთის დიდებით.“ მეშვიდე დღის ადვენტისტთა ბიბლიური კომენტარი, ტომი 7, 984.

„ამოცნობა“ ნიშნავს „ცოდნის გახსენებას ან აღდგენას“, რადგან გვიანი წვიმის უწყება ამოცნობა წარსული წმინდა ისტორიებით, რომლებიც გვიანი წვიმის ისტორიას წარმოაჩენენ. პეტრეს ისტორია ორმოცდამეათე დღის დღესასწაულზე მოთავსებული იყო იმ ისტორიულ სტრუქტურაში, რომელიც იოელმა წარმოადგინა. იოელის ეს კონტექსტი პეტრეს აღსრულებასთან ერთად ორი მოწმის სახით ადასტურებს 1844 წლის შუალადის ძახილის ისტორიას. ეს სამი მოწმე (და სხვებიც) უნდა „ამოცნონ“, როგორც გვიანი წვიმის ისტორიის, კონტექსტისა და უწყების ილუსტრაციები.

როდესაც ქრისტემ, მას შემდეგ, რაც ამაღლდა და კვლავ დაბრუნდა, მოწაფეებს შთაბერა, ეს იყო როგორც „რამდენიმე წვეთი“ იმ დიადი გადმოღვრილის წინ, რომელიც ორმოცდამეათე დღის დღესასწაულზე მოხდა. დასაწყისშიც და დასასრულშიც იყო სულიწმიდის გადმოღვრის გამოცხადება. ქრისტესაგან მის მოწაფეებზე მოვლენილი ეს რამდენიმე წვეთი არის ორმოცდამეათე დღის ჟამის ალფა, რომელიც მთავრდება ომეგით და მოწაფეთაგან წუთისოფლისადმი გზავნილის გადმოღვრით. ალფა აღინიშნება ქერის პირველნაყოფთა შესაწირავით და მთავრდება ხორბლის პირველნაყოფთა შესაწირავით. უკანასკნელი წვიმის დასაწყისი აღინიშნა 11 სექტემბერს ნიუ-იორკის დიდი შენობების ჩამოგდებით. ეს აღნიშნავს იმ ისტორიის დასაწყისს, რომელსაც კვირა დღის კანონისკენ მივყავართ. 11 სექტემბერი წარმოდგენილია ქერის პირველნაყოფთა შესაწირავით, ხოლო კვირა დღის კანონი — ხორბლის პირველნაყოფთა შესაწირავით.

ეფრემის მთვრალნი გამოფხიზლებულნი არიან იმ სინამდვილის მიმართ, რომ მათი სამეფო წაერთმევათ და მიეცემა ხალხს, რომელიც შესაბამის ნაყოფს გამოიღებს. იოელი წარმოაჩენს მთვრალთა ურჩობას იმით, რომ აღნიშნავს: „სამღვენო“ და „სასმელი“ შესაწირავნი მოიკვეთა უფლის სახლიდან და რომ „ახალი ღვინო“ მოიკვეთა მათი პირიდან. ებრაულში „ახალი ღვინო“ ახლად გამოწურული წვენია, ხოლო „ღვინო“, რომელსაც მეხუთე მუხლში მთვრალნი სვამენ, დადუღებული წვენია. ღვინის ორი სახე, რომელიც მომღვრებას წარმოადგენს, ხოლო იოელის კონტექსტში ეს მომღვრება გვიანი წვიმის უწყებაა. ეფრემის მთვრალნი სვამდნენ დადუღებულ წვენს და ისინი „მოკვეთილნი“ არიან „ახალი“, ახლად გამოწურული წვენისაგან. ღვინის ორი სახე წარმოადგენს გვიანი წვიმის ორ უწყებას, და მთვრალნი „მოკვეთილნი“ არიან წმინდა უწყებისაგან. ებრაული სიტყვა, რომელიც ნათარგმნია როგორც „მოიკვეთა“, ეფუძნება აღთქმის უძველეს პრაქტიკას — ცხოველების გაკვეთასა და მათ ნაწილებს შორის გაკლას. „მოკვეთილიყო“ ნიშნავს უარყოფილიყო, როგორც ღვთის აღთქმის ერი.

იოელის წიგნი განსაზღვრავს ღვთის ხალხს უკანასკნელ დღეებში, რომელიც იწყება მილერიტებით, რომლებიც აღმოცენდნენ დანიელის წიგნის 1798 წელს ახსნის შედეგად, და სრულდება იმ ას ორმოცდაოთხი ათასით, რომლებიც აღმოცენდნენ

დანიელის წიგნის 1989 წელს ახსნის შედეგად. დასაწყისში სულიწმიდის მოფენა წარმოდგენილი იყო დროის იმ მონაკვეთით, რომელიც მოიცავდა ექსეტერის ბანაკურ შეკრებასა და 1844 წლის 22 ოქტომბრის იმედგაცრუებას შორის პერიოდს. იმ ისტორიამ აღასრულა მათეს ოცდამეხუთე თავის ათი ქალწულის იგავი, რომელიც ას ორმოცდაოთხი ათასის ისტორიაში სიტყვასიტყვით მეორდება.

„მათეს 25-ში მოცემული ათი ქალწულის იგავიც ასევე ასახავს ადვენტისტი ხალხის გამოცდილებას.“ დიადი ბრძოლა, 393.

„ხშირად მიმითითებენ ათი ქალწულის იგავზე, რომელთაგან ხუთი გონიერი იყო, და ხუთი — უგუნური. ეს იგავი აღსრულდა და აღსრულდება მის ყოველი სიტყვის ზუსტი თანახმად, რადგან მას განსაკუთრებული მისადაგება აქვს ამ დროისათვის და, როგორც მესამე ანგელოზის უწყებას, აღსრულდა და კვლავაც დარჩება აწმყო ჭეშმარიტებად ჟამის აღსასრულამდე.“ Review and Herald, August 19, 1890.

„არსებობს ქვეყნიერება, რომელიც ბოროტებაში, სიცრუესა და ცთომილებაში, თვით სიკვდილის ჩრდილში ძევს,—მძინარე, მძინარე. ვის აქვს სულის ტკივილი, რომ გააღვიძოს ისინი? რომელ ხმას ძალუძს მათამდე მიღწევა? ჩემი გონება მომავალისკენ მიემართება, როცა ნიშანი გაიცემა: ‘აჰა, სიძე მოდის; გადით მის შესახვედრად.’ მაგრამ ზოგიერთმა დააყოვნა, რათა მიეღო ზეთი თავისი ლამპრების შესავსებად, და მეტისმეტად გვიან აღმოაჩენს, რომ ხასიათი, რომელიც ზეთით არის წარმოდგენილი, არ არის გადასაცემი. ეს ზეთი ქრისტეს სიმართლეა. იგი ხასიათს წარმოადგენს, ხოლო ხასიათი არ არის გადასაცემი. ვერავინ მოიპოვებს მას სხვათვის. თითოეულმა თვითონ უნდა მოიპოვოს ცოდვის ყოველი ლაქისაგან განწმენდილი ხასიათი.“ Bible Echo, May 4, 1896.

ვინ არიან ისინი, ვინც „სულის ტკივილს განიცდიან, რათა გააღვიძონ“ „ბოროტებაში მწოლიარე ქვეყნიერება“? იოელი პასუხობს ამ კითხვას:

და იქნება ასე, რომ ყოველი, ვინც უფლის სახელს უხმობს, გადარჩება; რადგან სიონის მთაზე და იერუსალიმში იქნება ხსნა, როგორც უფალს უთქვამს, და იმ ნაშთში, რომელსაც უფალი მოუწოდებს. იოელი 2:32.

ამ საკითხებს მომდევნო სტატიაში გავაგრძელებთ.

აღდგომის დღის ნაშუადღევს მიწურულს, ორი მოწაფე ემაოსისკენ მიემართებოდა, იერუსალიმიდან რვა მილით დაშორებული მცირე ქალაქისკენ. ამ მოწაფეებს ქრისტეს საქმეში თვალსაჩინო ადგილი არ სჭერიათ, მაგრამ მისი გულწრფელი მორწმუნეები იყვნენ. ისინი ქალაქში პასექის აღსანიშნავად იყვნენ მოსულნი და ახლახან მომხდარი მოვლენებით დიდად იყვნენ დაზნეულნი. მათ მოისმინეს იმ დღის ამბავი ქრისტეს სხეულის სამარხიდან წაღების შესახებ, აგრეთვე იმ ქალთა უწყებაც, რომელთაც ანგელოზები ეხილათ და იესოს შეხვედროდნენ. ახლა ისინი თავიანთ სახლებში ბრუნდებოდნენ, რათა ეფიქრათ და ელოცათ. დამწუხრებულნი მიუყვებოდნენ თავიანთ საღამოს გზას და განიხილავდნენ სასამართლოსა და ჯვარცმის სცენებს. არასოდეს ყოფილან მანამდე ასე სრულად გულგატეხილნი. უიმედონი და ურწმუნონი, ისინი ჯვრის ჩრდილში

მიაბიჯებდნენ.

„მათ ჯერ კიდევ შორს არ წასულიყვნენ თავიანთ გზაზე, როდესაც მათ უცხოელი შეუერთდა, მაგრამ ისინი იმდენად იყვნენ შთანთქმულნი თავიანთ მწუხარებასა და იმედგაცრუებაში, რომ მას დაკვირვებით არ დააკვირდნენ. ისინი განაგრძობდნენ თავიანთ საუბარს და გამოხატავდნენ თავიანთი გულების აზრებს. ისინი მსჯელობდნენ იმ გაკვეთილებზე, რომლებიც ქრისტემ მისცა მათ და რომელთა გაგებაც, როგორც ეჩვენებოდათ, ვერ შეძლეს. როცა ისინი მომხდარ მოვლენებზე საუბრობდნენ, იესოს ძლიერ სურდა მათი ნუგეშისცემა. მას ნანახი ჰქონდა მათი მწუხარება; მას ესმოდა ის ურთიერთსაწინააღმდეგო, დამაბნეველი აზრები, რომლებიც მათ გონებაში ბადებდა ფიქრს: ნუთუ ეს კაცი, რომელმაც დაუშვა, რომ ასე დაემცირებინათ, შეიძლება იყოს ქრისტე? მათი მწუხარების შეკავება შეუძლებელი იყო და ისინი ტიროდნენ. იესომ იცოდა, რომ მათი გულები სიყვარულით იყო მასთან შეერთებული, და მას ძლიერ სურდა მათი ცრემლების მოწმენდა და მათი სიხარულითა და მხიარულებით აღვსება. მაგრამ მან უწინ მათ უნდა მისცეს ისეთი გაკვეთილები, რომლებიც მათ არასოდეს დაავიწყდებოდათ.“

„და უთხრა მათ: რა საუბრებია ეს, რომლებსაც გზად მიმავალნი ერთმანეთში ეუბნებით, და დამწუხრებულნი ხართ? და ერთმა მათგანმა, რომელსაც სახელად კლეოპა ერქვა, მიუგო მას: ნუთუ შენ მხოლოდ უცხო ხარ იერუსალიმში და არ იცი, რაც იქ ამ დღეებში მოხდა?“ მათ უამბეს მას თავიანთი იმედგაცრუების შესახებ თავიანთ მოძღვართან დაკავშირებით, „რომელიც იყო წინასწარმეტყველი, ძლიერი საქმითა და სიტყვით ღმერთისა და მთელი ხალხის წინაშე;“ ხოლო „მთავარმა მღვდლებმა და ჩვენმა მთავრებმა,“ თქვეს მათ, „სასიკვდილო მსჯავრისათვის გასცეს იგი და ჯვარს აცვეს.“ გულები მწარე იმედგაცრუებით აღსავსეთ და აკანკალებული ბაგეებით დაუმატეს: „ჩვენ კი ვესავდით, რომ სწორედ იგი იყო, ვინც ისრაელს იხსნიდა; და ამასთან ერთად, დღეს უკვე მესამე დღეა, რაც ეს ამბები მოხდა.“

უცნაურია, რომ მოწაფეებს არ გაახსენდათ ქრისტეს სიტყვები და ვერ მიხვდნენ, რომ სწორედ მან წინასწარ იწინასწარმეტყველა უკვე მომხდარი მოვლენები! მათ ვერ შეიცნეს, რომ მისი გამოცხადების უკანასკნელი ნაწილი ისევე ჭეშმარიტად აღსრულებოდა, როგორც პირველი ნაწილი, კერძოდ, რომ მესამე დღეს იგი კვლავ აღდგებოდა. სწორედ ეს ნაწილი უნდა ხსომებოდათ მათ. მღვდელმთავრებსა და მთავრებს ეს არ დავიწყებიათ. „მომდევნო დღეს, რომელიც იყო მზადების დღის შემდეგ, მღვდელმთავარნი და ფარისევლნი შეიკრიბნენ პილატესთან და უთხრეს: ბატონო, გვახსოვს, რომ იმ მაცდურმა თქვა, როცა ჯერ კიდევ ცოცხალი იყო: სამი დღის შემდეგ აღვდგებიო.“ მათე 27:62, 63. ხოლო მოწაფეებს ეს სიტყვები არ გაახსენდათ.

„მაშინ უთხრა მათ: ო, უგუნურნო და გულით მძიმენო, რომ ირწმუნოთ ყოველივე, რაც წინასწარმეტყველებმა თქვეს: განა არ უნდა დატანჯულიყო ქრისტე ამით და შესულიყო თავის დიდებაში?“ მოწაფეები უკვირდებოდნენ, ვინ შეიძლებოდა ყოფილიყო ეს უცხო, რომ მათ სულთა უღრმესამდე შეედწია და ასეთი გულმოდგინებით, სინაზითა და თანაგრძნობით, და ამავე დროს ასეთი

იმედიანობით ელაპარაკა. ქრისტეს გაცემის შემდეგ პირველად მათ დაიწყეს იმედის განცდა. ხშირად დაჟინებით შეჰყურებდნენ თავიანთ თანამგზავრს და ფიქრობდნენ, რომ მისი სიტყვები სწორედ ის სიტყვები იყო, რომელთაც ქრისტე იტყოდა. ისინი გაოცებით აღივსნენ და მათმა გულებმა სიხარულით აღსავსე მოლოდინის ცემით იწყეს ფეთქვა.

„მოსედან დაწყებული, ბიბლიური ისტორიის თვით აღფიდან, ქრისტემ მთელი წერილებიდან განუმარტა მათ ის, რაც მას ეხებოდა. პირველად რომ თვითონ გაეცხადებინა მათთვის თავი, მათი გულები დაკმაყოფილებული იქნებოდა. თავიანთი სიხარულის სისავსეში მეტს აღარაფერს ინატრებდნენ. მაგრამ აუცილებელი იყო, რომ გაეგოთ მის შესახებ ძველი აღთქმის სახეებითა და წინასწარმეტყველებებით დამოწმებული მოწმობა. სწორედ ამაზე უნდა დაფუძნებულიყო მათი რწმენა. ქრისტეს არ მოუხდენია რაიმე სასწაული მათ დასარწმუნებლად, არამედ მისი პირველი საქმე იყო წერილების განმარტება. ისინი მის სიკვდილს უყურებდნენ, როგორც ყველა თავიანთი იმედის დაღუპვას. ახლა კი მან წინასწარმეტყველთაგან უჩვენა, რომ ეს იყო სწორედ მათი რწმენის უმტკიცესი მტკიცებულება.

„ამ მოწაფეთა სწავლებისას იესომ აჩვენა ძველი აღთქმის მნიშვნელობა, როგორც მისი მისიის მოწმობისა. მრავალი, ვინც თავს ქრისტიანად აღიარებს, ახლა უკუაგდებს ძველ აღთქმას და ამტკიცებს, რომ მას აღარავითარი სარგებლობა აღარ აქვს. მაგრამ ასეთი არ არის ქრისტეს სწავლება. იმდენად მაღლა აფასებდა იგი მას, რომ ერთხელ თქვა: „თუ მოსეს და წინასწარმეტყველებს არ უსმენენ, ვერც მაშინ დარწმუნდებიან, მკვდრეთით რომც აღდგეს ვინმე.“ ლუკა 16:31.

„ეს არის ქრისტეს ხმა, რომელიც საუბრობს პატრიარქებისა და წინასწარმეტყველების მეშვეობით, ადამის დღეებიდანვე დროის უკანასკნელ მოვლენებამდე. მაცხოვარი ძველ აღთქმაში ისევე მკაფიოდ არის განცხადებული, როგორც ახალში. სწორედ წინასწარმეტყველური წარსულის ნათელი წარმოაჩენს ქრისტეს სიცოცხლესა და ახალი აღთქმის სწავლებებს სიცხადითა და მშვენიერებით. ქრისტეს სასწაულები მისი ღვთაებრიობის დამამტკიცებელია; მაგრამ უფრო ძლიერი მტკიცებულება იმისა, რომ იგი ქვეყნიერების მხსნელია, მოიპოვება ძველი აღთქმის წინასწარმეტყველებათა და ახალი აღთქმის ისტორიის ურთიერთშედარებაში.

„წინასწარმეტყველებიდან მსჯელობით, ქრისტემ თავის მოწაფეებს მისცა სწორი წარმოდგენა იმაზე, თუ რა უნდა ყოფილიყო იგი ადამიანურ ბუნებაში. მათი მოლოდინი მესიისა, რომელსაც ადამიანთა სურვილების შესაბამისად უნდა დაეკავებინა თავისი ტახტი და სამეფო ძალაუფლება, მცდარი იყო. ეს ხელს შეუშლიდა მისი ჩამოსვლის სწორად გაგებას უმაღლესი მდგომარეობიდან იმ უდაბლეს მდგომარეობამდე, რომლის დაკავებაც შეიძლებოდა. ქრისტეს სურდა, რომ მისი მოწაფეების წარმოდგენები ყოველივე დეტალში წმინდა და ჭეშმარიტი ყოფილიყო. მათ, შეძლებისდაგვარად, უნდა გაეგოთ იმ ტანჯვის სასიმისის შესახებ, რომელიც მას ხვდა წილად. მან უჩვენა მათ, რომ ის საშინელი ბრძოლა, რომლის გაგებაც მათ ჯერ კიდევ არ შეეძლოთ, იყო იმ აღთქმის აღსრულება, რომელიც

დაიდო ქვეყნიერების დაფუძნებამდე. ქრისტე უნდა მომკვდარიყო, როგორც უნდა მოკვდეს რჯულის ყოველი დამრღვევი, თუ იგი ცოდვაში განაგრძობს ყოფნას. ყოველივე ეს უნდა მომხდარიყო, მაგრამ ეს არ უნდა დასრულებულიყო დამარცხებით, არამედ დიდებული, მარადიული გამარჯვებით. იესომ უთხრა მათ, რომ ყოველი ძალისხმევა უნდა ყოფილიყო გამოყენებული, რათა ქვეყნიერება ეხსნათ ცოდვისაგან. მისი მიმდევრები უნდა ეცხოვრათ ისე, როგორც იგი ცხოვრობდა, და ემუშავათ ისე, როგორც იგი მუშაობდა, დამაბული, შეუპოვარი ძალისხმევით.”

ამგვარად ელაპარაკებოდა ქრისტე თავის მოწაფეებს, უხსნიდა მათ გონებას, რათა გაეგოთ წმინდა წერილები. მოწაფეები დაღლილნი იყვნენ, მაგრამ საუბარი არ წყდებოდა. სიცოცხლისა და ნუგეშის სიტყვები მაცხოვრის ბაგეთაგან გადმოდიოდა. მაგრამ მათი თვალები კვლავ შეკავებული იყო. როდესაც ის იერუსალიმის დაქვევაზე ესაუბრებოდა მათ, ისინი ცრემლით შესცქეროდნენ განწირულ ქალაქს. მაგრამ ჯერ კიდევ სრულად არ ეჭვობდნენ, ვინ იყო მათი თანამგზავრი. მათ არ უფიქრიათ, რომ მათი საუბრის საგანი მათ გვერდით მიდიოდა; რადგან ქრისტე საკუთარ თავზე ისე ლაპარაკობდა, თითქოს სხვა პიროვნება ყოფილიყო. მათ ეგონათ, რომ იგი იყო ერთ-ერთი იმათგანი, ვინც დიდ დღესასწაულს დასწრებოდა და ახლა თავის სახლში ბრუნდებოდა. იგი მათთან ერთად იმავე სიფრთხილით მიაბიჯებდა ხრემიან ქვებზე, და ხანდახან მათთან ერთად მცირე ხნით ჩერდებოდა დასასვენებლად. ასე მიიწევდნენ ისინი მთიან გზაზე, მაშინ როცა ის, ვინც მალე დაიკავებდა თავის ადგილს ღვთის მარჯვენით და ვისაც შეეძლო ეთქვა: „მომეცა ყოველი ხელმწიფება ცაში და მიწაზე,“ მათ გვერდით მიდიოდა. მათე 28:18.

მოგზაურობის განმავლობაში მზე უკვე ჩასულიყო და ვიდრე მგზავრნი თავიანთ მოსასვენებელ ადგილს მიაღწევდნენ, მინდვრებში მშრომელთ თავიანთი საქმე დაეტოვებინათ. როდესაც მოწაფენი თავიანთ სახლს უახლოვდებოდნენ, უცნობი ისე ჩანდა, თითქოს თავის გზას განაგრძობდა. მაგრამ მოწაფენი მისკენ მიიზიდებოდნენ. მათი სულები მისგან კიდევ მეტის მოსმენას ესწრაფვოდა. „დარჩი ჩვენთან,“ უთხრეს მათ. იგი თითქოს არ იღებდა ამ მიწვევას, მაგრამ მათ დაჟინებით სთხოვეს და ევედრებოდნენ: „მწუხრი მოახლოვდა და დღე უკვე იწურება.“ ქრისტემ ამ ვედრებას დაუთმო და „შევიდა, რათა მათთან დარჩენილიყო.“

„მოწაფეებს თავიანთი მოწვევა რომ არ დაეჟინებინათ, ვერ შეიცნობდნენ, რომ მათი თანამგზავრი აღმდგარი უფალი იყო. ქრისტე არასოდეს ახვევს ვინმეს თავს თავის საზოგადოებას. იგი განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენს მათ მიმართ, ვისაც იგი სჭირდება. სიხარულით შევა იგი ყველაზე მოკრძალებულ სახლშიც და გაამხნევებს ყველაზე მდაბალ გულსაც. მაგრამ თუ ადამიანები მეტისმეტად გულგრილნი არიან, რათა იფიქრონ ზეციერ სტუმარზე ან სთხოვონ მას, მათთან დარჩეს, იგი გზას განაგრძობს. ამგვარად მრავალი დიდ ზარალს განიცდის. მათ ქრისტე არ იცინა უფრო მეტად, ვიდრე იცნობდნენ მოწაფეები მას, როცა იგი მათთან ერთად გზაზე მიდიოდა.“

პურის მარტივი საღამოს ტრაპეზი მალე მზადდება. იგი წარედგინება სტუმარს, რომელმაც სუფრის თავში დაიკავა ადგილი. ახლა იგი წინ წაიწვდის ხელებს, რათა აკურთხოს საკვები. მოწაფენი გაოცებით უკან იხევენ. მათი თანამგზავრი ზუსტად იმავე სახით შლის ხელებს, როგორც მათი მომღვაირი სჩვეოდა ხოლმე. ისინი კვლავ შეხედავენ, და აჰა, მის ხელებზე ხედავენ ლურსმნების ნატვიფრს. ორივე ერთდროულად შეჰღაღადებს: ეს არის უფალი იესო! იგი მკვდრეთით აღდგა!

„ისინი წამოდგებიან, რათა მის ფერხთით დაემხონ და თაყვანი სცენ მას, მაგრამ იგი გაუჩინარდა მათ თვალთაგან. ისინი შეხედავენ იმ ადგილს, რომელიც ეკავა მას, ვისი სხეულიც ამას წინათ სამარეში ესვენა, და ეტყვიან ერთმანეთს: „განა გული არ გვიწვოდა ჩვენში, როცა იგი გზაში გველაპარაკებოდა და როცა წმინდა წერილებს გვიხსნიდა?““

„მაგრამ ამ დიადი ამბის საუწყებლად მათ აღარ შეუძლიათ დასხდნენ და ილაპარაკონ. მათი დაღლილობა და შიმშილი გაქრა. ისინი თავიანთ კერძს შეუხებლად ტოვებენ და სიხარულით აღვსილნი მაშინვე კვლავ იმავე გზას ადგებიან, რომლითაც მოვიდნენ, და ჩქარობენ, რათა ქალაქში მყოფ მოწაფეებს ეს ცნობა აუწყონ. გზის ზოგ ნაწილში სვლა უსაფრთხო არ არის, მაგრამ ისინი ციცაბო ადგილებს ეცოცებიან და გლუვ ქვებზე სრიალებენ. ისინი ვერ ხედავენ, მათ არ იციან, რომ იცავს იგი, ვინც მათთან ერთად იმ გზაზე იმოგზაურა. მომლოცველის კვერთხით ხელში ისინი წინ მიიჩქარიან, ესწრაფვიან იმაზე სწრაფად იარონ, ვიდრე გახედავენ. გზას კარგავენ, მაგრამ კვლავ პოულობენ. ხან გარბიან, ხან ბორძიკობენ, და მაინც წინ მიიწევენ, მაშინ როცა მათი უხილავი თანამგზავრი მთელი გზის განმავლობაში ახლოს მიუყვებათ.“

„ღამე ბნელია, მაგრამ სიმართლის მზე მათზე ანათებს. მათი გულები სიხარულით ხტიან. ეჩვენებათ, თითქოს ახალ სამყაროში არიან. ქრისტე ცოცხალი მხსნელია. ისინი აღარ გლოვობენ მას, როგორც მკვდარს. ქრისტე აღდგა — კვლავ და კვლავ იმეორებენ ისინი ამას. ეს არის უწყება, რომელიც მათ მწუხარეთათვის მიაქვთ. მათ უნდა მოუთხრონ მათ საოცარი ამბავი ემაუსისკენ მიმავალი გზის შესახებ. მათ უნდა უთხრან, ვინ შეუერთდა მათ გზაში. მათ მიაქვთ უდიდესი უწყება, რაც კი ოდესმე მისცემია მსოფლიოს — სასიხარულო ცნობის უწყება, რომელზეც კაცობრიობის ოჯახის იმედები, როგორც ამჟამინდელი დროისთვის, ისე მარადისობისთვის, არის დამყარებული.“ The Desire of Ages, 795–801.